

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 17. februar 2014 om erstatning i anledning af fredning af Gødstrup Sø med omgivelser i Herning Kommune (Sag nr. NMK-520-00021)

Indledning

Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, har den 24. juni 2011 truffet afgørelse om erstatning i anledning af fredningen af Gødstrup Sø med omgivelser.

Fredningsområdet er ejet af Herning Kommune og 22 private lodsejere. Fredningsnævnet har tilkendt fredningserstatninger på i alt 1.016.341 kr.

Sagen er på grund af erstatningens størrelse forelagt Natur- og Miljøklagenævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42. Fredningsnævnets afgørelse er tillige påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Naturstyrelsen og af flere private lodsejere.

Fredningsnævnets erstatningsafgørelse

Fredningsnævnet har fastsat fredningserstatninger i henhold til følgende takster:

Grundtakst i henhold til tidligere praksis: 4.300 kr. pr. ha. Halv grundtakst, svarende til 2.150 kr. pr. ha., for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen). Ingen grundtakst for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper). Minimumserstatning på 4.300 kr., svarende til grundtaksten.

For etablering af nye stier: 60 kr. pr. løbende meter. For fastholdelse af eksisterende veje og stier: 15 kr. pr. løbende meter. For anlæg af cykelstier langs jernbanen og langs Gødstrupvej og Vildbjergvej: 30 kr. pr. løbende meter.

For forbud mod flerårige udsigtshæmmende afgrøder: 3.000 kr. pr. ha.

For forringet jagtværdi som følge af at færdsel ad nyanlagte stier vil medføre forstyrrelse af vildtet: 2.500 kr. pr. ha. Erstatningen er tilkendt for arealer, hvor der udlægges nye stier, og for arealer beliggende i umiddelbar nærhed af disse stier

For særlig ulempe til ejere af visse fritidshuse, som må tåle, at der i umiddelbar nærhed af deres ejendom anlægges nye stier: 10.000 kr.

For bestemmelsen om afdrivning af nåletræer på matr.nr. 1i [rettelig 2q] Ørskov by, Snejbjerg: 50.000 kr. for driftstab og 5.000 kr. for midlertidig nedgang i jagtlejen.

For mistet mulighed for ændring af sommerhus til helårsbeboelse på ejendommen 1 av Gødstrup Præstegård, Snejbjerg: 100.000 kr. Lodsejeren har, efter fredningen blev rejst, søgt om dispensation til at omdanne sommerhuset til helårshus. Fredningsnævnet har den 20. april 2009 meddelt afslag på ansøgningen. Det fremgår, at Herning Kommune ved besigtigelsen oplyste, at kommunen ikke havde taget stilling til, om huset kunne ændre status, hvis ikke der var rejst fredningssag, men at kommunen nok ville have haft en positiv holdning til ejerens ønske henset til, at der er andre helårshuse i området, herunder nabohuset. Fredningsnævnet har på den baggrund fundet, at ejeren med en vis ret har haft en berettiget forventning om at kunne forøge værdien af huset ved at lade det ændre status. På den baggrund har fredningsnævnet fundet, at der skal tilkendes ejeren en særlig erstatning.

Fredningsnævnet har bemærket, at fredningen ikke er til hinder for, at der gennem det fredede område anlægges en ny vej ved forlængelse af Vesterholmvej, men at anlæg af vejen dog ikke er en del af fredningen, og at der derfor ikke tilkendes erstatning for de ulemper, som vejen måtte give for lodsejerne, da dette reguleres efter den almindelige lovgivning.

På den baggrund har fredningsnævnet fastsat følgende erstatninger:

- Lb.nr. 1 (Sven Agergaard): 310.152 kr.
- Lb.nr. 2 (Ernst Hindhede): 56.028 kr.
- Lb.nr. 3 (Bjarne Haakon Albæk): 40.141 kr.
- Lb.nr. 4 (Boet efter Tønnes Tønnesen): 24.323 kr.
- Lb.nr. 5 (Herning Kommune) – ingen erstatning.
- Lb.nr. 6 (Foreningen Fælleseje): 14.900 kr.
- Lb.nr. 7 (Tjørring Hjemmeværnsgaard): 4.300 kr.
- Lb.nr. 8 (Karla og Levy Melchior Olesen): 14.300 kr.
- Lb.nr. 9 (Gitte Irene Andersen): 53.200 kr.
- Lb.nr. 10 (Charlotte og Carsten Mogensen): 98.202 kr.
- Lb.nr. 11 (Tage Mikkelsen): 14.300 kr.
- Lb.nr. 12 (Esben Møller Donnerborg): 14.300 kr.
- Lb.nr. 13 (Mette Refshammer og Erik Holst Friborg Pedersen): 14.300 kr.
- Lb.nr. 14 (Anna-Lisa Fredsgaard Mikkelsen): 14.300 kr.
- Lb.nr. 15 (BOFTEX HOLDING ApS): 18.270 kr.
- Lb.nr. 16 (Linda og Arne Nielsen): 69.401 kr.
- Lb.nr. 17 (Ditte Mørup): 17.833 kr.
- Lb.nr. 18 (Poul Christian Sivebæk): 105.200 kr.
- Lb.nr. 19 (John Laier Pedersen): 13.360 kr.
- Lb.nr. 20 (Solvejg Rosenkvist og Henry Jakobsen): 4.300 kr.
- Lb.nr. 21 (Ernst Riis): 4.300 kr.
- Lb.nr. 23 (Witt Hvidevarer A/S): 23.620 kr.
- Lb.nr. 24 (Peter Lundgaard Jensen): 87.251 kr.

Fredningsnævnet har herved fastsat erstatninger for i alt 1.016.341kr.

Det nærmere grundlag for beregning af erstatningen til de enkelte lodsejere fremgår af fredningsnævnets afgørelse.

Da der ikke er truffet afgørelse om en anden fordeling, afholdes fredningserstatninger efter naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3, med $\frac{3}{4}$ af staten og $\frac{1}{4}$ af Herning Kommune.

Klager og bemærkninger hertil

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Naturstyrelsen og af 9 private lodsejere.

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har anført, at der ikke skal tilkendes erstatning for forbud mod flerårige udsigtshæmmende afgrøder inden for sø- og åbeskyttelseslinjen, da der på tidspunktet for fredningsnævnets afgørelse i forvejen fandtes et beplantningsforbud, jf. naturbeskyttelseslovens § 16.

Naturstyrelsen har videre anført, at flere af de lodsejere, der er tilkendt erstatning for jagtlejetab, har arealer under 5 ha, hvorfor jagten ikke kan lejes ud, jf. jagtlovens § 18. På arealer større end 1 ha kan ejer selv drive jagt, men det bør sandsynliggøres, hvori jagttabet består, hvis der skal udbetales erstatning. Det er anført, at det for området som helhed gælder, at de landskabelige og naturmæssige kvaliteter fastholdes, og at jagten kan foregå som hidtil på de privatejede arealer.

Særligt om ejendommen matr.nr. 1av Gødstrup Præstegård, Snebjerg (lb.nr. 18) har Naturstyrelsen anført, at der ikke er grundlag for at tilkende erstatning for tabt mulighed for statusændring af sommerhus til helårsbeboelse. Ejendommen, der er bebygget med et mindre fritidshus, er beliggende i landzone, og forventningen om en landzonetilladelse til statusændring er ifølge styrelsen ikke berettiget. I den forbindelse er bl.a. henvist til Natur- og Miljøklagenævnet Orienterer (NoMO) nr. 17 fra juli 2011 "Ændret anvendelse af sommerhuse – statusændring fra fritidshus til helårsbolig". Desuden er anført, at ejendommen i sin helhed er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper) og § 16 (sø- og åbeskyttelseslinje), og at der derfor ikke kan forventes en tilladelse til en udvidelse af bebyggelsen på ejendommen.

Naturstyrelsen har tillige gjort gældende, at fredningen overvejende har lokal interesse, og at kommunen derfor bør afholde en større andel af fredningserstatningen end $\frac{1}{4}$, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 4. Styrelsen har i den sammenhæng anført, at fredningen navnlig skal sikre og udvikle offentlighedens muligheder for at færdes i og opleve området.

Naturstyrelsen har endelig bemærket, at grundtaksten bør nedjusteres på baggrund af Natur- og Miljøklagenævnets senere praksis.

Herning Kommune har med henvisning til Naturstyrelsens klage foreslået, at der laves en grundigere gennemgang af de jagtretlige forhold, inden der fastsættes erstatning for tab af jagtleje. Bl.a. bør det undersøges, om de berørte lodsejeres sammenhængende arealer har en størrelse, der tillader udlejning af jagten. Om fordelingen af fredningserstatningen har kommunen anført, at staten efter kommunens opfattelse bør afholde $\frac{3}{4}$ af erstatningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3, da kommunen ikke er medrejser af fredningssagen.

Advokathuset har på vegne af en række lodsejere fastholdt, at der bør fastsættes erstatning for arealer inden for sø- og åbeskyttelseslinjen, der omfattes af fredningens forbud mod flerårige ud-sigtshæmmende afgrøder.

Lb.nr. 18 (Poul Christian Sivebæk) har fastholdt, at han har haft en forventning om at kunne bygge et helårshus på grunden, jf. nedenfor.

Lb.nr. 1 og 2 (Svend Agergaard og Ernst Hindhede)

Advokathuset har på vegne af ejerne præciserende anført, at *erstatning for afdrivning af nåletræs-arealet* ikke skal tilkendes lb.nr. 1 men lb.nr. 2, da det pågældende nåletræsareal faktisk er beliggende på matr.nr. 2q, som tilhører lb.nr. 2.

Lb.nr. 2, 4 og 24 (Ernst Hindhede, Leif Tønnesen og Peter Lundgaard Jensen)

Advokathuset har på vegne af ejerne gjort gældende, at der også bør tilkendes erstatning for jagtlejetab for nærmere angivne arealer (matr.nr. 6a, 3q og 6c Bassumgård, Snebjerg) på de pågældende ejendomme. Det er bl.a. anført, at der ikke er angivet nogen særlig begrundelse for, at der ikke er tilkendt erstatning for jagtlejetab for disse arealer, hvor der ligeledes drives jagt, og hvor der ifølge klagerne vil være samme ulemper som på de øvrige arealer. Det er gjort gældende, at den manglende erstatning er i strid med lighedsgrundsætningen.

Naturstyrelsen har til klagerne bemærket, at lb.nr 2 og lb.nr. 4's arealer ligger så langt væk fra den planlagte sti, at der ikke bør ydes erstatning for jagtlejetab. For så vidt angår lb.nr 24 er anført, at stien er planlagt til at forløbe på den modsatte side af en offentlig vej, og der derfor ikke kan forventes tab i jagtværdi på lb.nr. 24's arealer.

Lb.nr. 6 (Foreningen Fælleseje v. Ole Thalund)

Advokathuset har på vegne af foreningen gjort gældende, at der også for denne ejendom bør ydes ulempeerstatning på 10.000 kr. for anlæg af sti over ejendommen. Det er anført, at der er 50 m fra bebyggelsen til den pågældende sti, og at stien er placeret på den side af ejendommen, hvor indbliksgenerne som følge af en meget åben beplantning er størst. Der er peget på, at der er tilkendt ulempeerstatning til en række andre ejendomme med tilsvarende eller mindre gener.

Naturstyrelsen har til klagen bemærket, at man ud fra luftfoto kan se, at der er en del beplantning rundt om ejendommen, og at haven synes at vende ned mod søen. En mere konkret stillingtagen kræver dog besigtigelse.

Herning Kommune har ikke haft bemærkninger, udover at indbliksgener eventuelt bør undersøges nærmere.

Lb.nr. 9 (Gitte og Preben Andersen)

Ejer har gjort gældende, at der også skal ydes ulempeerstatning for etablering af sti på deres ejendom. Ifølge klagerne er det ikke korrekt, at stien langs søen - som anført af fredningsnævnet - placeres væk fra ejendommens havearealer, da en del af haven er placeret helt ned til søbredden. Ejerne benytter hyppigt stedet, hvor der er havemøbler, bålsted og en jolle. Der er desuden henvist til en ejendomsmæglervurdering af 5. marts 2009 for så vidt angår en vurdering af, hvilke konsekvenser fredningen kan få for værdien af ejendommen.

Danmarks Naturfredningsforening har til klagen bemærket, at stien er lagt langs søen på landbrugsnoteret jord og langt fra ejendommens havearealer, som fremgår af fredningskortets oversigtskort. Såfremt der er etableret have langs søen, kan dette være i strid med naturbeskyttelseslovens § 16 om sø- og åbeskyttelseslinjen.

Naturstyrelsen har til klagen bemærket, at man ud fra luftfoto kan se, at haveanlægget er påbegyndt mellem 2002 og 2004, og at anlægget er beliggende inden for åbeskyttelseslinjen på et areal, der desuden er vejledende registreret beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Hvis der skal ydes erstatning for indbliksgener, bør ejeren forinden dokumentere, at anlægget er lovligt etableret.

Herning Kommune har ikke haft bemærkninger, udover at indbliksgener eventuelt bør undersøges nærmere.

Lb.nr. 10 (Charlotte og Carsten Mogensen)

Ejer har gjort gældende, at der bør fastsættes en væsentlig større erstatning for gener og tab af særlig herlighedsværdi, hvis ikke stiforløbet ændres. Ejendommen er den eneste i kommunen med marker/enge og bygninger sammenhængende til søbred. Det fastsatte stiforløb indebærer bl.a. en opdeling af ejendommen. Etablering af et sygehus ved Gødstrup vil medføre væsentlig trafik ad stierne. Der er i klagen nærmere oplysninger om ejendommen og konsekvenserne af det fastsatte stiforløb, herunder en ejendoms- og naturbeskrivelse udarbejdet af LE34. På baggrund af stiens placering og dens forventede anvendelse, bør der ifølge klagerne fastsættes en yderligere erstatning på 200.000 kr. Der er desuden henvist til et erstatningskrav på 600.000 kr., som er fremsat over for fredningsnævnet. Ejerne har tillige anført, at fredningsnævnet ikke har imødekommet krav om godtgørelse til sagkyndig bistand.

Lb.nr. 14 (Anne-Lise og Niels Erik Mikkelsen)

Ejer har gjort gældende, at der bør fastsættes en væsentlig større erstatning for gener og tab af herlighedsværdi, hvis ikke stiforløbet ændres. Det fastsatte stiforløb vil i særlig grad være til gene for den pågældende ejendom, fordi der her ikke er bevoksning mellem stien og ejendommen, og fordi stien tillige fortsætter langs ejendommens vestlige skel, således at der vil være færdsel langs flere sider af ejendommen. Etablering af et sygehus ved Gødstrup vil medføre væsentlig trafik ad stien. Ejerne har derfor under fredningsnævnes behandling af sagen forhøjet erstatningskravet fra 150.000 kr. til 250.000 kr.

Danmarks Naturfredningsforening, *Naturstyrelsen* og *Herning Kommune* har på baggrund af klagerne fra lb.nr. 10 og 14 foreslået visse ændringer af stiudlæg i området, men har ikke haft bemærkninger til de tilkendte erstatninger.

Lb.nr. 18 (Poul Christian Sivebæk)

Ejer har bl.a. anført, at han er født og opvokset i området og i mange år har set frem til en dag at kunne bygge et helårshus ved søen. Den fastsatte erstatning er alt for lille og burde have været mellem 0,25 - 0,5 mio. kr. I efterfølgende brev af 11. januar 2012 har ejer anført, at der bør fastsættes en erstatning på mindst 0,4-0,5 mio. kr.

Danmarks Naturfredningsforening har til klagen bemærket, at ejendommen i sin helhed er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for søbeskyttelseslinjen, og at klager på den

baggrund ikke har nogen berettiget forventning om at få tilladelse til at bygge på grunden. Med den forholdsvis restriktive praksis for § 3-beskyttet natur betragter foreningen det som usandsynligt, at klager ville kunne opnå tilladelse til at opføre et hus det pågældende sted.

Naturstyrelsen har som nævnt ovenfor gjort gældende, at der ikke kan være en berettiget forventning om tilladelse til statusændring eller udvidelse af sommerhuset, og at der derfor ikke er grundlag for at tilkende erstatning til lb.nr. 18.

Herning Kommune har i bemærkninger til klagen oplyst, at der jf. gældende lovgivning, ikke vil kunne gives tilladelse til byggeri af helårsbolig.

Lb.nr. 24 (Peter Lundgaard Jensen)

Advokathuset har på vegne af ejer gjort gældende, at der skal fastsættes grundtakst svarende til de øvrige arealer, dvs. 4.300 kr. pr. ha og ikke 3.800 kr. pr. ha.

Natur- og Miljøklagenævnets besigtigelse og supplerende høring

Natur- og Miljøklagenævnet har den 26. september 2012 afholdt besigtigelse og efterfølgende offentligt møde.

Nævnet har i forlængelse heraf foretaget høring af ejeren af lb.nr. 9 over Herning Kommunes forslag til etablering af en ny sti øst for diget mellem matr.nr. 3a og 6g Bassumgård, Snejberg (lb.nr 9). I brev af 8. oktober 2012 har ejeren bl.a. bemærket, at den foreslåede sti vil medføre mere trafik forbi det rekreative område ved søen, og at lejeindtægter på jorden reduceres, samt at der kan forekomme en del gener under stiens etablering. På den baggrund finder ejer, at der udover erstatningen på 60 kr. pr. lb. meter bør fastsættes et ulempe tillæg på 10.000 kr. for stien over matr.nr. 3. Ulempeerstatningen på 10.000 kr. for øget færdsel nær det rekreative areal ved Gødstrup Sø fastholdes.

Natur- og Miljøklagenævnet har desuden i forlængelse af besigtigelsen og det offentlige møde modtaget supplerende bemærkninger fra enkelte lodsejere.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse og bemærkninger

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde den 26. september 2012, har deltaget nævnets 10 medlemmer: Anne-Marie Rasmussen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Natur- og Miljøklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato truffet afgørelse om fredning af Gødstrup Sø med omgivelser og har herved tiltrådt fredningen med enkelte ændringer. Der er med denne afgørelse udtaget arealer af fredningen for så vidt angår lb.nr. 1 (4,23 ha), lb.nr. 2 (5,26 ha), lb.nr. 3 (2,58 ha) og lb.nr. 4 (2,70 ha).

Et enstemmigt Natur- og Miljøklagenævn udtaler:

Grundtaksten reguleres på baggrund af prisudviklingen således, at taksten reduceres fra 4.300 kr. til 3.700 kr. For arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen) tilkendes halv grundtakst, svarende til 1.850 kr. pr. ha. For arealer langs det tidligere forløb af Herningsholm Å, der har afkastet sø- og åbeskyttelseslinje, tilkendes dog fuld grundtakst. Der tilkendes ikke grund-

takst for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper). Minimumserstatning fastsættes til 3.700 kr. svarende til grundtaksten.

Der tilkendes ikke erstatning for offentligt ejede arealer, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt.

Det tiltrædes, at der for udlæg af stier tilkendes 60 kr. pr. løbende meter, og at der for fastholdelse af eksisterende stier og markveje tilkendes 15. kr. pr. løbende meter. I den sammenhæng bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved anden afgørelse af d.d. har besluttet, at nye stier skal anlægges som trampestier, der er egnede til færdsel til fods. Det tiltrædes, at der for udlæg af cykelstier på angivne strækninger langs jernbanen, Gødstrupvej og Vildbjergvej tilkendes 30 kr. pr. løbende meter.

Natur- og Miljøklagenævnet tiltræder, at der for en række ejendomme tilkendes en ulempeerstatning på 10.000 kr. for særlige gener på grund af udlæg af nye stier og øget færdsel som følge af det sammenhængende stisystem omkring Gødstrup Sø.

Nævnet finder, at ulempeerstatningen til lb.nr. 10 henset til ejendommens særlige beliggenhed og karakter bør forhøjes til 50.000 kr. I den sammenhæng bemærkes, at nævnet ved anden afgørelse af d.d. har besluttet, at der på matr.nr. 3a Bassumgård, Snebjerg, skal udlægges en ny sti for at mindske gener som følge af færdsel ad vejen nær ejendommens bebyggelse.

Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at forhøje ulempeerstatningen til lb.nr. 14. I den sammenhæng bemærkes, at nævnet ved anden afgørelse af d.d. har besluttet, at der skal foretages en mindre tilpasning af stiforløbet ved ejendommen, således at stien ikke forløber umiddelbart op mod ejendommens vestlige skel.

Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at tilkende ulempeerstatningen til lb.nr. 6. Der er herved bl.a. lagt vægt på stiudlæggets beliggenhed i forhold til bebyggelse, eksisterende beplantning og offentlig vej.

Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at tilkende ulempeerstatningen til lb.nr. 9. Der er herved lagt vægt på, at hverken stien omkring søen eller stien fra Bassumgårdvej til stien omkring søen ligger i nærheden af ejendommens bebyggelse eller ejendommens egentlige havearealer. Det rekreative areal ved søen kan efter nævnets opfattelse ikke i denne sammenhæng sidestilles med egentlige havearealer. For anlæg af ny sti på matr.nr. 3a som foreslået af Herning Kommune fastsættes erstatning på 60. kr. pr. løbende meter svarende til 10.200 kr. Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at tilkende en særlig ulempeerstatning for anlæg af denne sti.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at der er grundlag for at tilkende erstatning for mistet mulighed for statusændring af fritidshus på ejendommen matr.nr. 1av Gødstrup Præstegård, Snebjerg (lb.nr. 18). Ejendommen er beliggende i landzone, hvor der gælder en fast og restriktiv praksis for statusændring fra fritidshus til helårsbeboelse, og er desuden beliggende i et område, hvor en udvidelse af den eksisterende bebyggelse forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 16. Nævnet finder på den baggrund ikke, at der foreligger oplysninger, der kan begrunde erstatning. Herning Kommunes bemærkninger under fredningsnævnets behandling af en ansøgning om dispensation, jf. ovenfor, kan ikke i sig selv føre til en anden vurdering. I den forbindelse bemærkes også,

at Herning Kommune under Natur- og Miljøklagenævnets behandling af sagen har oplyst, at der ikke vil kunne gives tilladelse til byggeri af helårsbolig.

Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte de af fredningsnævnet fastsatte erstatninger for forringet jagt. Henset til beliggenheden af de nye stier og de pågældende arealer finder nævnet ikke, at der skal tilkendes yderligere erstatning for jagtlejetab til lb.nr. 1, 2 og 4.

Natur- og Miljøklagenævnet tiltræder, at der tilkendes erstatning for forbud mod flerårige udsigts-hæmmende afgrøder, herunder for arealer inden for sø- og åbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 16. Det bemærkes i den sammenhæng, at dyrkning af flerårige energiafgrøder inden for sø- og åbeskyttelseslinjen ville være mulig på nuværende tidspunkt, hvis ikke fredningen blev gennemført, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 2, nr. 3, der trådte i kraft den 15. juli 2011. Nævnet har desuden lagt vægt på, at det generelt må forudsættes, at der kan være et økonomisk incitament for dyrkning af flerårige energiafgrøder i området, og at der med fredningen fastsættes varige restriktioner. I den konkrete sag er ikke oplysninger om forhold, der kan føre til en tilsidesættelse af den af fredningsnævnet anvendte takst på 3.000 kr. pr. ha.

Natur- og Miljøklagenævnet har ved anden afgørelse af d.d. besluttet delvist at udtage arealer syd for den kommende forlængelse af Vesterholmvej. Der er herefter ikke grundlag for at tilkende erstatning for forhold på matr.nr. 2q Ørskov by, Snejbjerg.

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at der ved fastsættelsen af fordelingen af erstatningen skal lægges vægt på, at den rekreative anvendelse af fredningsområdet vil blive fremmet væsentligt med fredningen. Henset til områdets og fredningens karakter er det nævnets opfattelse, at fredningen hovedsageligt vil få betydning for beboere i Herning Kommune. De tilkendte fredningererstatninger og godtgørelser skal derfor afholdes med 50 % af staten og 50 % af Herning Kommune, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 4. At Herning Kommune ikke er medsagsrejser, kan i denne sag ikke føre til en anden bedømmelse.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 24. juni 2011 ophæves, fastsættes erstatningerne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 44, stk. 1, som følger, idet der rundes op til hele hundreder:

Lb.nr. 1 (1i Ørskov by, Snejbjerg, 3c, 3n og 3o Bassumgård, Snejbjerg – Sven Agergaard): **199.700 kr.**
(7,82 x 1.850 kr., 11,87 x 3.700 kr., 614 x 60 kr., 308 x 30 kr., 19,15 x 3.000 kr., 15,48 x 2.500 kr.) = 199.617 kr.)

Lb.nr. 2 (6a, 8a, 6e, 7c, 10, 17 og 24h Bassumgård, Snejbjerg – Ernst Hindhede): **3.700 kr.**

Lb.nr. 3 (4e, 4i Bassumgård, Snejbjerg - Bjarne Haakon Albæk): **25.100 kr.**
(3,5 x 1.850 kr., 1,2 x 3.700 kr., 4,7 x 3.000 kr.. = 25.015 kr.)

Lb.nr. 4 (3q Bassumgård, Snejbjerg – Niels-Peter og May-Britt Hedegaard / tidligere boet efter Tønnes Tønnesen): **13.000 kr.** (1,93 x 3.700 kr., 1,93 x 3.000 kr. = 12.931 kr.)

Lb.nr. 5 (Herning Kommune) – ingen erstatning.

Lb.nr. 6 (3f og 29b Bassumgård, Snejbjerg - Foreningen Fælleseje): **14.300 kr.**
(3.700 kr., 78 x 60 kr., 78 x 15 kr., 1,9 x 2.500 kr. = 14.300 kr.)

Lb.nr. 7 (3h, 3g og 29c Bassumgård, Snejbjerg – Tjørring Hjemmeværnsgaard): **3.700 kr.**

Lb.nr. 8 (3i Bassumgård, Snejbjerg – Karla og Levy Melchior Olesen): **13.700 kr.**

(3.700 kr. + 10.000 kr. = 13.700 kr.)

Lb.nr. 9 (3a og 3p Bassumgård, Snejbjerg – Gitte Irene Andersen): **61.400 kr.**
(4,01 x 1.850 kr., 1,46 x 3.700 kr., 410 x 60 kr., 5,47 x 3.000 kr., 3,02 x 2.500 kr. = 61.380,50 kr.)

Lb.nr. 10 (6g, 6o, 2, 7a, 8d og 24d Bassumgård, Snejbjerg – Charlotte og Carsten Mogensen): **135.700 kr.**
(50.000 kr., 7,15 x 1.850 kr., 0,63 x 3.700 kr., 408 x 60 kr., 7,78 x 3.000 kr., 8,92 x 2.500 kr. = 135.678,5 kr.)

Lb.nr. 11 (6k Bassumgård, Snejbjerg – Tage Mikkelsen): **13.700 kr.**
(3.700 kr., 10.000 kr. = 13.700 kr.)

Lb.nr. 12 (6l Bassumgård, Snejbjerg – Esben Møller Donnerborg): **13.700 kr.**
(3.700 kr., 10.000 kr. = 13.700 kr.)

Lb.nr. 13 (6m Bassumgård, Snejbjerg – Mette Refshammer og Erik Holst Friborg Pedersen): **13.700 kr.**
(3.700 kr., 10.000 kr. = 13.700 kr.)

Lb.nr. 14 (6n Bassumgård, Snejbjerg – Anna-Lisa Fredsgaard Mikkelsen): **13.700 kr.**
(3.700 kr., 10.000 kr. = 13.700 kr.)

Lb.nr. 15 (1 Bassumgård, Snejbjerg, 1a og 1 bd Gødstrup Præstegård, Snejbjerg, - BOFTEX HOLDING ApS): **17.700 kr.** (3.700 kr., 0,97 x 3.000 kr., 136 x 60 kr., 1,16 x 2.500 kr. = 17.670 kr.)

Lb.nr. 16 (6t Tjørring, Herning, og 1v Sivebæk, Herning jorder, - Sara og David Lodahl / tidligere Linda og Arne Nielsen): **66.300 kr.** (3,40 x 1.850 kr., 3,47 x 3.700 kr., 282 x 30 kr., 6,87 x 3.000 kr., 7,24 x 2.500 kr. = 66.299 kr.)

Lb.nr. 17 (2n Sivebæk, Herning Jorder, - Ditte Mørup): **17.000 kr.**
(3.700 kr., 25 x 60 kr., 227 x 30 kr., 100 x 15 kr., 1,38 x 2.500 kr. = 16.960 kr.)

Lb.nr. 18 (1av Gødstrup Præstegård, Snejbjerg – Poul Christian Sivebæk): **4.600 kr.**
(3.700 kr., 15 x 60 kr. = 4.600 kr.)

Lb.nr. 19 (1ag Gødstrup Præstegård, Snejbjerg – John Laier Pedersen): **12.800 kr.**
(3.700 kr., 151 x 60 kr. = 12.760 kr.)

Lb.nr. 20 (1bc Gødstrup Præstegård, Snejbjerg – Solvejg og Henry Jakobsen): **3.700 kr.**

Lb.nr. 21 (1ø Gødstrup Præstegård, Snejbjerg – Ernst Riis): **3.700 kr.**

Lb.nr. 23 (6c Ørskov by, Snejbjerg – Witt Ejendomme ApS / tidligere Witt Hvidevarer A/S): **23.100 kr.**
(3.700 kr., 216 x 60 kr., 212 x 30 kr. = 23.020 kr.)

Lb.nr. 24 (6c Bassumgård, Snejbjerg – Peter Lundgaard Jensen): **131.800 kr.**
(7,95 x 1.850 kr., 13,91 x 3.700 kr., 21,86 x 3.000 kr. = 131.754,50 kr.)

Den samlede erstatning for fredningen udgør herefter **805.800 kr.**

De tilkendte erstatninger forrentes efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra datoen for fredningsnævnets afgørelse (24. juni 2011) med en årlig rente, der svarer til den til enhver tid gældende diskonto.

Fredningsnævnet har tilkendt godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand under fredningsnævnets behandling af sagen på i alt 35.541 kr. (ekskl. moms), som er udbetalt. Det påhviler fredningsnævnet at fastsætte godtgørelser for udgifter til sagkyndig bistand under behandling af sagen ved fredningsnævnet. Fredningsnævnets afgørelser om godtgørelser kan ikke påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 47.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Natur- og Miljøklagenævnet tilkendes for bistand til lb.nr. 1, 2, 4, 6, og 24 en godtgørelse på i alt 31.593,80 kr. (25.000 kr. plus moms samt kørselsgodtgørelse på 343,80 kr.), der udbetales til Advokathuset A/S, Holstebro – Skive, jf. naturbeskyttelseslovens § 47.

Af den samlede erstatning på 805.800 kr. samt renter og den tilkendte godtgørelse på 31.593,80 kr. udreder staten ved Miljøministeriet 50 % og Herning Kommune 50 %, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3-4.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om erstatningsudmålingen kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets afgørelse for Natur- og Miljøklagenævnet, eller for hvis vedkommende Natur- og Miljøklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Herning Kommune og af Miljøministeriet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede.

Klagen skal indgives skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Rasmus Thougard Svendsen